EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2006/2056(INI)

23.3.2006

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl trečiųjų valstybių piliečių integracijos Europos Sąjungoje strategijų ir priemonių
(2006/2056(INI))

Nuomonės referentas: Dimitrios Papadimoulis

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Komisijos komunikatu (KOM(2005)0389) siekiama nustatyti ES ir valstybių narių integracijos politikos gaires. Daugiausia dėmesio nuomonėje skiriama trečiųjų šalių piliečių integracijai į darbo rinką, pabrėžiant dvipusį integracijos procesą ir su šiuo procesu susijusius socialinius aspektus. Tai atitinka komunikato struktūrą, kurioje gairės skiriamos į du lygius: nacionalinį ir europinį.

Nacionaliniu lygiu pranešėjui labiausiai rūpi ekonominių ir socialinių teisių užtikrinimas visiems migrantams, nesvarbu, kokia jų teisinė padėtis, kartu skatinant migrančių užimtumą. Kitas rūpimas klausimas yra priimančios visuomenės prisitaikymo prie didėjančios socialinės ir darbo įvairovės stiprinimas.

Integracija yra dvipusis procesas, kuriame ir imigrantai, ir priimančioji visuomenė turi tam tikrų teisių ir įsipareigojimų. Jos metu numatoma laipsniškai suvienodinti imigrantų ir kitų gyventojų teises ir pareigas, taip pat prieigą prie prekių, paslaugų ir galimybę dalyvauti pilietiniame gyvenime užtikrinant lygias galimybes ir vienodą požiūrį. Užimtumas siekiant imigrantų integracijos yra svarbiausias dalykas. Todėl Lisabonos strategijos ir Europos užimtumo strategijos tikslai kurti daugiau ir gerų darbo vietų apima ir imigrantus. Socialiniai partneriai ir visuomenės institucijos privalo dirbti kartu tam, kad imigrantai atlyginimo ir darbo sąlygų srityje nebūtų diskriminuojami.

ES lygmeniu stebint, kaip vykdoma migrantų integracija, ir šiuo tikslu teikiant valstybėms paramą ES atlieka pagrindinį vaidmenį. Iki 2020 m. 25 šalis turinčioje Europos Sąjungoje gyventojų turėtų sumažėti nuo 303 mln. iki 297 mln., o iki 2030 m. – iki 280 mln., beveik dvigubai didėjant senatvės išlaikymo išmokoms. Kadangi ekonomikos augimas yra užimtumo ir produktyvumo didėjimo pasekmė, toks bendro užimtumo nuosmukis gali turėti neigiamą poveikį ekonomikos augimui. Dėl šios priežasties atvykėlių įgūdžių integracija ir panaudojimas ES yra itin svarbūs.

Geriausios patirties mainai ir didesnis koordinavimas aukštesniu lygiu yra būtini, nes skirtingoms migrantų grupėms turi būti taikoma skirtinga integracijos politika, apimanti ne tik neseniai atvykusius, bet ir nuolat gyvenančius, taip pat antrosios ir trečiosios kartos migrantus, ir į tai turėtų būti atsižvelgiama formuojant politikos priemones. Taip pat labai svarbu, kad ES migracijos politika užtikrintų saugią teisinę padėtį ir užtikrintą teisių rinkinį, skirtą padėti atvykėliams integruotis, skatinant jų integraciją ne tik darbo rinkoje, bet ir visais kitais visuomeninio gyvenimo aspektais.

Nuomonės pranešėjas džiaugiasi Komisijos pasiūlymu dėl ESF (2007–2013), kuriuo siekiama remti konkrečius veiksmus, stiprinant socialinę migrantų integraciją ir didinant jų įtraukimą į užimtumą, kaip antai: orientavimas ir kalbos mokymas, užsienyje įgytos kompetencijos pripažinimas, įvairovės darbo vietoje skatinimas ir kova su diskriminacija.

Jis taip pat džiaugiasi siūloma finansine priemone, papildančia ESF migracijos srautų valdymo sistemoje, kuria siekiama stiprinti valstybių narių pastangas kurti ir įgyvendinti integracijos politikos priemones, sudarančias galimybę skirtingą kultūrinį, religinį, kalbinį ir etninį pagrindą turintiems migrantams įsitvirtinti ir aktyviai dalyvauti visose Europos valstybių visuomenės gyvenimo srityse, kaip tai yra numatyta bendruosiuose pagrindiniuose principuose.

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. ragina valstybes nares:

   a. vengti socialinio dempingo, patvirtinant aiškias taisykles, reglamentuojančias migrantų darbuotojų kaip legalių gyventojų padėtį, organizuojant informavimo kampanijas apie valstybių narių darbo teisę ir migrantų socialines teises bei pareigas ir skatinant visų migrantų darbuotojų statuso įteisinimą;

   b. steigti informacijos centrus, kurie trečiųjų šalių piliečiams teiktų informaciją apie tai, kokias socialines paslaugas jie turi teisę gauti priimančiojoje šalyje, pvz., dalyvauti visą gyvenimą trunkančio mokymosi, būsto, sveikatos priežiūros, vaikų priežiūros, švietimo ir įvadinėse programose;

   c. patvirtinti priemones šalinti diskriminaciją darbo vietoje, kaip antai: įvairovės valdymas, tinkamas įdarbinimas pagal valstybių narių vidaus teisės aktus, darbo vietos išsaugojimas ir paaukštinimas pagal nuopelnus ir neatsižvelgiant į rasinę ar etninę kilmę, religiją, lytį, neįgalumą, lytinę orientaciją, lyties raišką, lytinę tapatybę ar amžių; ragina į tokių priemonių kūrimą ir veiksmingą įgyvendinimą įtraukti socialinius partnerius, ypatingą dėmesį skiriant migrančių, kurių nedarbo lygis dažnai yra didesnis, užimtumui ir integracijai; imtis priemonių į švietimo ir rūpybos programas įtraukti migrantų vaikus ir šeimos narius;

   d. stiprinti priimančios visuomenės gebėjimus prisitaikyti prie didėjančios įvairovės darbo vietoje įgyvendinant priimančiosios visuomenės informavimo ir suvokimo, kad reikia vengti rasizmo, ksenofobijos ir socialinės atskirties, skatinimo priemones**,** taip pabrėžiant, kad integracija yra dvipusis procesas, kurio tikslas – didinti socialinę sanglaudą ir stiprinti konsultacijas su socialiniais partneriais ir institucijomis, atsakingomis už įvairių politikos krypčių įgyvendinimą regioniniu ir vietos lygmenimis, ypač su kaimyninėmis organizacijomis;

   e. didinti konsulatų darbuotojų išteklius ne ES šalyse siekiant teikti informaciją apie vykimą į ES darbo, mokymosi ar mokslo tyrimų tikslais; išduoti darbo leidimus ir leidimus gyventi, nustatant sąlygas, reglamentuojamas vidaus teisės aktų pagal nacionalinę kompetenciją; siekiant sumažinti išnaudojimo pavojų užtikrinti, kad šiuos leidimus turėtų patys migrantai, o ne juos samdantys darbdaviai;

   f. skatinti naujai atvykusiųjų integravimąsi į darbo rinką, pavyzdžiui, rengiant kombinuotus kursus;

   g. pagal 7-ąją mokslinių tyrimų programą išnagrinėti galimybę atlikti migrantų grįžimo ir jų ES įgytų įgūdžių panaudojimo jų kilmės šalyse tyrimą;

   h. informuoti migrantus apie galimybę būti atstovaujamiems profesinėse sąjungose ir skatinti profesines sąjungas priimti migrantus;

i. užtikrinti galimybes mokytis ir įgyti profesinį išsilavinimą, taip pat nepilnamečių teises į mokslą, įskaitant finansavimą ir stipendijas;

j. ratifikuoti JT konvenciją (1990) dėl visų migrantų darbininkų ir jų šeimų narių apsaugos; parengti aiškią politiką dėl migrantų darbuotojų partnerių teisės dirbti; mano, kad labai svarbu priimti nuostatas, užkertančias kelią priverstinei migracijai, ypač nuostatas dėl prekybos žmonėmis prevencijos, stebėsenos ir mažinimo;

k. visapusiškai bendradarbiauti su atliekančiu savo funkcijas ir pareigas Jungtinių Tautų specialiuoju pranešėju migrantų žmogaus teisių klausimais, pateikti jam visą prašomą informaciją ir operatyviai reaguoti į kitus jo prašymus;

l. bendrą migrantų ir jų (naujosios) tėvynės ir migracijos kilmės šalių istoriją įtraukti į švietimo įstaigų mokymo programas;

m. parengti integracijos programas, pritaikytas pagal naujai ir (arba) seniau atvykusių migrantų poreikius;

n. skatinti pripažinti privalomą formalią ir neformalią kvalifikaciją, įgytą trečiųjų šalių piliečių kilmės šalyse arba ES;

o. parengti priemones, kurios padėtų užkirsti kelią darbuotojų iš trečiųjų šalių vaikų atsilikimui moksle ir kurios padėtų baigti mokyklas, ypač organizuojant daugiau kalbų mokymo kursų; pripažinti, kad migrantų vaikai, besimokantys jiems svetima kalba ir mėginantys prisitaikyti prie naujų papročių, mokymosi procese gali susidurti su daugiau sunkumų nei jų bendraklasiai, o dėl to ateityje jiems gali būti sunku prisitaikyti ir integruotis į visuomenę;

p. kovoti su nepilnamečių išnaudojimu ir sudaryti geresnes sąlygas išnaudojamiems nepilnamečiams vėl integruotis į visuomenę; sukurti veiksmingas struktūras ir priemones, padedančias nepilnamečiams dialogo su socialinėmis tarnybomis forma įveikti traumas ir socialines bei kultūrines kliūtis;

q. skatinti imigrantų ir juos priimančios visuomenės sąveiką skatinant kurti bendrus forumus, vesti kultūrinius ir religinius dialogus, rengti seminarus, parodas ir kultūrinius ir sporto renginius daugiakultūrėje aplinkoje; sukurti struktūras, leidžiančias trečiųjų šalių piliečiams integruotis į priimančiąją visuomenę, kad naujai atvykusieji ir tie, kurie jau įsikūrę, bet sunkiai integruojasi, nebūtų atskirti nuo visuomenės;

2. ragina Europos Komisiją:

a. užtikrinti finansavimą iš struktūrinių fondų, PROGRESS ir tokių Bendrijos iniciatyvų kaip EQUAL ir URBAN ir siūlomo Europos trečiųjų šalių piliečių integracijos fondo lėšų įgyvendinant pagrindų programą „Solidarumas ir migracijos srautų valdymas“; užtikrinti, kad geriausia patirtis ir žinios, įgytos įgyvendinant šias programas, būtų skleidžiamos ir panaudojamos formuojant atitinkamą politiką;

b. skatinti keitimąsi informacija apie įdarbinimo ir priėmimo politikos priemones ir keitimąsi geriausia patirtimi šioje srityje; dalyvauti nuolat vykstančiame dialoge su

visais suinteresuotais asmenimis, įskaitant pilietinę visuomenę; remti migrantų organizacijų tinklų kūrimą, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos keistis geriausia patirtimi;

c. finansiškai remti valstybėse narėse vykdomus mokslinius tyrimus, skirtus analizuoti migrantų padėties įteisinimo poveikį, ir pasinaudoti įvairių valstybių narių patirtimi kuriant ilgalaikę Europos migracijos politiką;

d. sukurti tokią sistemą, kad vietos, regioninės ir nacionalinės institucijos galėtų bendradarbiauti ir vesti dialogą su socialiniais partneriais ir migrantams atstovaujančiomis organizacijomis, – toks dalijimasis patirtimi tarp šių suinteresuotų grupių būtinas norint geriau patenkinti įvairių tikslinių grupių poreikius;

e. rengti statistines prognozes, numatant ES darbo rinkos poreikius, ir kviesti Ministrų Tarybą nurodyti tuos su migracija ir įdarbinimu susijusius aspektus, kurios turėtų reglamentuoti bendrosios taisyklės, siekiant toliau vystyti Europos bendrosios migracijos politiką;

f. sukurti trečiosiose šalyse įgytos kvalifikacijos vertinimo ir pripažinimo sistemą, kuri padėtų įsidarbinti;

g. inicijuoti trečiųjų šalių piliečių integracijos proceso vertinimą ir didinti valstybių narių gebėjimą savo nacionalines strategijas pakoreguoti pagal naujas socialines, kultūrines ir ekonomines sąlygas, atsižvelgiant į šių vertinimų rezultatus;

h. stebėti Direktyvų 2003/109/EB, 2000/43/EB, 2000/78/EB ir Reglamento EB Nr. 859/2003 įgyvendinimą; užtikrinti, kad ES įstatymai atitiktų TDO standartus;

i. remti valstybių narių iniciatyvas didinti visuomenės informuotumą, gerinti informavimą apie priemones, skirtas kovoti su prekyba žmonėmis, taip pat rasizmu ir ksenofobija darbo vietoje, ir teikti informaciją apie migracijos poveikį užimtumui ir produktyvumui***;*** taip pat ragina Komisiją į Europos pilietiškumo skatinimo programas įtraukti migrantus;

j. diegiant 2007–2013 m. septintąją mokslinių tyrimų ir plėtros (RDTD) pagrindų programą pritraukti mokslininkų iš trečiųjų šalių, sudarant jiems sąlygas atlikti mokslinius tyrimus ir dirbti Europos Sąjungoje ir jos labui;

k. pradėti trečiųjų šalių piliečių integravimo kampaniją, pasinaudojant patirtimi, įgyta Europos darbuotojų judumo metais, ir šį projektą pritaikant pagal specifines imigrantų savybes.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Trečiųjų valstybių piliečių integracijos Europos Sąjungoje strategijos ir priemonės
Procedūros numeris	2006/2056(INI)
Atsakingasis komitetas	LIBE
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 16.3.2006
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Svarstymas komitete	21.2.2006 20.3.2006
Priėmimo data	21.3.2006
Galutinio balsavimo rezultatai	už: 22 prieš: 20 susilaikė: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Pastabos (pateikiamos tik viena kalba)	